

ÜLESTÕUSMISAJA V PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Ap9 ,26-31)

Kui Paulus tuli Jeruusalemma, püüdis ta käia koos jüngritega, kuid kõik kartsid teda ega suutnud uskuda, et temagi on jüngriks saanud. Kuid Barnabas võttis ta vastu ja viis ta apostlite sekka ning rääkis neile, kuidas Saulus teel Damaskusesse oli Issandat näinud ja temaga kõnelnud, ning kuidas ta Damaskuses oli julgelt ja avalikult kuulutanud Jeesuse nimel. Nii jäi Paulus Jeruusalemma ja käis koos jüngritega sisse ja välja. Ning ta rääkis kreekakeelsete juutidega, kuid nemad tahtsid teda ära tappa. Aga kui vennad sellest teada said, viisid nad ta Kaisareasse ja saatsid sealt Tarsosesse. Ja siis, neil päevil, oli kirikul rahu nii Juuda-, Galilea-, kui Samaariamaal. Ja kirik kasvas ja elas jumalakartuses Püha Vaimu kaitse all.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps22 , 26b-27 28.30ab 30c.31a.32ab R:26a)

R: Ma ülistan sind sinu suures koguduses.

Ma pean oma töotusi nende ees, kes kardavad Jumalat.

Vaestele antakse toitu ja nad saavad söönuks;

need, kes teda otsivad, kiidavad teda.

Teie süda saagu elavaks igavesti.

R:

Kõik maailma ääred mõtlevad sellest ja pöörduvad Issanda poole.

Teda kummardavad kõik rahvahõimud,

teda kummardavad kõik maailma vägevad,

tema ette kummardavad kõik, kes magavad maa põrmus.

R:

Jumalast räägitakse tulevatele sugupõlvetele,

nad tulevad ja kuulutavad tema õiglust,

tema lunastusest kuulutatakse tulevale rahvale,

sest tema on kõik loonud.

R:

(Teine lugemine 1Jh3 ,18-24)

Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast:

Mu lapsed, ärge armastagem sõna ega keelega, vaid teos ja tões. Sellest me tunneme ära, et me oleme tõe seest ja võime leida tema ees rahu oma südamele. Sest kui meie süda meid süüdistab, siis Jumal on suurem meie südamest ja teab kõik. Mu armsad, kui meie süda meid ei süüdistata, siis on meil lootus Jumala ees, et mida me ka palume, seda saame temalt, sest me peame Tema kärke ja teeme, mis on temale meelepärane. Ja see on tema käsk, et me peame uskuma tema Poja, Jeesuse Kristuse nimesse ja armastama üksteist, nii nagu tema on meid käskinud. Kes täidab tema kärke, see jääb Jumalasse ja Jumal temasse. Ja seda, et tema on meis, tunneme me ära Vaimust, kelle tema on meile andnud.

See on Jumala Sõna

(Salm enne evangeeliumi Jh15 ,4.5b)

Halleluuja. Jääge minusse ja mina jään teisse,
kes minusse jääb, see kannab palju vilja. Halleluuja.

(Evangeelium Jh15 ,1-8)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: Mina olen tõeline viinapuu ja minu Isa on viinamäe aednik. Iga oksa minu küljes, mis ei kanna vilja, ta lõikab ära, ja igatüht, mis kannab vilja, ta puhastab, et see kannaks vilja veel rohkem. Teie olete juba puhtad selle sõna pärast, mida mina teile olen rääkinud. Jääge minusse ja mina jään teisse. Nagu oks ei või kanda vilja iseenesest, kui ta ei jää viinapuu külge, niisamuti ka teie, kui te ei jää minusse.

Mina olen viinapuu, teie olete oksad; kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest ilma minuta ei suuda te midagi teha. See, kes minusse ei jää, visatakse minema nagu viinapuu oks, ja see kuivab ära. Ja nad kogutakse kokku ja heidetakse tulle ning põletatakse ära. Kui te aga jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te ainult tahate, ja see sünnib teile! Selles on minu Isa austatud, et te kannate palju vilja ja olete minu jüngrid.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord andis üks kuningast kohtumõistja tema ette toodud kurjategijale valida: “Ütle mulle üks väide. Kui see väide on õige, siis sul raiutakse pea maha, aga kui see on vale, siis sind puuakse üles.” Kurjategija mõtles järele ja ütles: "Mind puuakse üles". Loogikaülesanne oli väga hästi lahendatud: kui kurjategija nüüd üles poodaks, siis tema väide ei oleks vale, ja kui pea maha raiutaks, siis ei vastaks tema tees tõele... Seega tegi ta kuningale võimatuks end kummalgi viisil hukata.

Kuigi see lugu pole just ilus kuulata, on ta õpetlik siiski. Mitte kõik ei osutu selleks, mis esmapilgul paistab. Tõik, et kuningas laskis kurjategijal üldse valida, oli juba vihjeks, et tal oli algusest peale kavas anda süüalusele võimalus surmanuhtlusest pääseda. Niisugusest vaatenurgast peaksime me nägema ka pühakirjas öeldut: et Jumal on meie poolt, ja kui ta panebki meid proovile, siis on see meie eneste huvides. Ning võibolla arvatakse meile kord patuks just seda, et me oleme pidanud oma Jumalat ebaõiglaseks või julmaks.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui keegi hakkab Jumalat julmaks pidama, siis tavaliselt leiab ta selles iseendale õigustuse teisi inimesi julmalt kohelda.

XVI sajandil elanud Johannes Calvin, nn reformeeritud kiriku looja, on läinud ajalukku ühena kõige fanaatilisematest kirikujuhtidest. Ta pidas iga teisitimõtlejat ketseriks ning tõi oma käitumise ettekäändeks, nagu ta ütles, “agaruse õige tõe säilitamisel”. Usuvabadust nimetas Calvin “kuradi dogmaks”. Nii alustas ta 1540. aastal nõiajahti, mille ohvriks langesid ainuüksi Genfis kümned inimesed.

1553. aastal, pärast seda kui Calvin oli oma teoloogilise oponendi Michael Servetuse tuleriidal põletanud, tuues põhjenduseks tema valeõpetuse kolmainsusest, vaevasid suurt reformaatorit südametunnistusepiinad ja kahtlused, kas ta ikka oli toiminud õigesti. Kuid peagi leidis ta endale õigustuse: “Kui Servetusel oleks kolmainsuse suhtes olnud õigus, siis oleks Jumal lubanud hoopis temal mind ära põletada – nii et ju oli siis ikka õigus minu poolel...”

Jeesus ütleb: “See, kes minusse ei jää, visatakse minema nagu viinapuu oks, ja see kuivab ära. Ja nad kogutakse kokku ja heidetakse tulle ning põletatakse ära...” Kes need sõnad evangeeliumi kontekstist välja lõikab, leiab kindlasti hea põhjuse iga teisitimõtleva Jumala nimel surma saata. Ajalugu teab palju tõestisündinud lugusid sellest, kuidas inimesed olid tõe nimel valmis teisi tapma, kuigi neil polnud mingit võimalust kontrollida, kuivõrd oli neil enestel rohkem õigus kui hukatutel.

Kui aga lugeda tänast evangeeliumi siiski hoolega, ning pöörata tähelepanu selle täpsele sõnastusele ja materjalile, mida võrdluseks kasutatakse, siis selgub ka, millest on seal üldse jutt. “Mina olen tõeline viinapuu ja minu Isa on viinamäe aednik.” Pangem tähele: aednikuks ei ole mitte Jeesus ise, vaid tema Taevane Isa, kes ainsana teab, missugust kirikut või missuguseid usklikke ta enda omadeks pidama hakkab.

Pole ka ilmselt juhuslik, et Jeesus valis oma tähendamissõna jaoks just viinamarjapõõsa. Viinapuu, nagu seda eesti keeles nimetatakse, ei ole niisugune nagu paju või pappel, mille maharaiutud oks maasse torgatuna ise juured alla ajab. Küll aga saab viinapuu oksid pookida, ja seda kasutatakse sordiaretuses laialdaselt. Kui me selle võrdluse kirikutele üle kanname, võttes aluseks Kristuse sõnad, et tema on ainuke viinapuu ja meie oleme vaid tema oksad, siis pole meil õrna aimugi, mida Jumal ühe või teise oksaga kavatseb: mis on lõigatud pookimiseks, või mis ära põletamiseks.

Armsad õed ja vennad, viimaste loenduste kohaselt on maailmas praegu umbes 40 000 kristlikku kirikut, millel on statistiliselt arvestusväärne liikmete hulk. Juba see fakt ainuüksi rõhutab, et Jeesus ei tulnud siia maailma mitte kirikut looma, vaid ta lõi kiriku selleks, et Jumalariik võiks kord maa peale jõuda. Ta mõtles kogu inimkonna peale, mitte ainult mõne väiksema või suurema grupi heaolust ja õndsusest.

Seega ei ole need Jeesuse sõnad viinapuu okstest öeldud mitte selleks, et meie teiste üle kohut mõistaksime, vaid selleks, et me küsiksime aegajalt iseendalt: kas me pole äkki ohus olla just need oksad, mis ära lõigatakse ja tulle visatakse? Aamen.